इदं वाचे वाचस्पतये सरस्वत्याऽइति त्यागः · यथा॰वृतमिति प्रथमं होता१ ततो ऽध्वर्युः२ ततः प्रतिप्रस्थाता३ प्रशास्ता४ ब्राह्मणाछंसी५ पोता६ नेष्टा७ आग्नीध्रः८ यजमान इति । अत्रानेकयजमानेषु होमस्य परार्थत्वात् परार्थेष्वेकः कृतत्वादित्यनेन न्यायेनैक एव होमे · तत्रोह्यः · जुष्टो वाचे भूयास्त्व जुष्टो॰ तस्मिन्नो धाः इति द्वियजमानके जुष्टा वाचे भूयास्म जुष्टा॰ तस्मिन्नो धाः स्वाहेति बहुषु · एवं ह लोकद्वारीयहोमेष्वप्येककर्तृत्वमूह्यश्च द्रष्टव्यः लोकं नो यजमानाभ्यां विन्देष वै यजमानयोर्लोक एतारौ स्वोऽत्र यजमानौ परस्तादिति द्वयोः लोकं नो यजमानेभ्यो विन्देष वै यजमानानां लोक एतारः स्मोऽत्र यजमानाः परस्तादिति बहुषु ।

पावका न इति (२०. ८४) द्वितीयाम् ॥ ११ ॥ आहुतिं जुह्वति प्रचरण्या सकृद्गृहीतेनैव · इदꣳ सरस्वत्याऽइति त्यागः ।

वपामार्जनान्तं कृत्वा सयजमाना धिष्ण्यानुपतिष्ठन्ते विभूरसीति[1] (५. ३१) प्रतिमन्त्रम् ॥ १८ ॥ ततो होतरि सदोमध्ये स्वस्य धिष्ण्यस्य पश्चादुपविष्टे स्रुगादापने चोक्ते प्रयाजादि आग्नेयस्य सवनीयस्य पशोर्वपा॰न्तं कृत्वा स॰नाः यजमानसहिताः षोडश ऋत्विजः आग्नीध्रीयादीन्धिष्ण्या॰ष्ठन्ते ।

उत्करान्तं कृत्वा वागसीति (५. ३३) सदोऽभिमर्शनम् ॥ १९ ॥ अष्टानां धिष्ण्यानामुपस्थानादनन्तरं सम्राडसीत्यादिभिर्मन्त्रैः (५. ३२) समूह्योऽसीत्यन्तैः (८. ६. २३-२४) आहवनीयादीनामनुदेशमुत्क॰न्तम् अग्नीषोमीयदिनवत्कृत्वा वागसीति मन्त्रेण सदोऽ॰र्शनं करोति ।

ऋतस्य द्वाराविति (५. ३३) द्वार्ये ॥ २० ॥ सदसो द्वार्ये द्वारभवे स्थूणे अभिमृशेत् · येन प्रवेशनं तस्मिन्त्सर्पणमित्युक्तत्वात् (११. १. २२) यस्य येन द्वारेण प्रवेशनम् स तस्य द्वारस्य द्वार्येऽअभिमृशति · यस्य द्वाभ्यां प्रवेशनम् तस्य द्वयोरपि सर्पणं भवति ।

अभिमन्त्रणमुत्तरैः ॥ २१ ॥ उत्तरैर्यजुर्भिरभि॰णं भवति (२२-२४) ।

अधनामधपतऽइति (५. ३३) सूर्यम् ॥ २२ ॥ अध्वर्युः सूर्यमभिमन्त्रयते · शाङ्खायनसूत्राद्रात्रिपर्यायेष्वाश्विने च सर्पणे सूर्योपस्थानाभावः (शा॰ ६. १३. १५) ।

---

१) Thus M. विभूरिति A. विभूतिरिति B.